

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/204/2017
Identifikačné číslo spisu:	2012200495
Dátum vydania rozhodnutia:	10.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2012200495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne R. L., bývajúcej v G., zastúpenej spoločnosťou JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA - ADVOKÁT, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Masarykova č. 2, IČO: 36861324, proti žalovanému Krajskému stavebnému úradu, so sídlom v Trnave, Kollárova č. 8, o nejasnom podaní, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12 C 57/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave 27. júna 2017 sp. zn. 26 Co 208/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 29. apríla 2014 č.k. 12 C 57/2012-64 odmietol podanie žalobkyne označené ako „Odvolanie proti rozhodnutiu Krajského stavebného úradu v Trnave sp. zn. KSÚ-OSP-2010/00785/Gi“ v spojení s podaním „Úprava žaloby“ zo dňa 16. decembra 2011“. Podľa názoru súdu prvej inštancie má toto podanie vady, ktoré napriek výzve súdu žalobkyňa neodstránila [§ 79 ods. 1, § 43 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)].

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom spochybnila správnosť záveru súdu o dôvode na odmietnutie jej podania.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 27. júna 2017 sp. zn. 26 Co 208/2016 odvolanie žalobkyne odmietol ako oneskorene podané [§ 386 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. V odôvodnení uviedol, že odvolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, preto posudzoval splnenie podmienok jeho prípustnosti podľa ustanovení O.s.p. Poukázal na to, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo odmietnuté podanie žalobkyne, bolo doručované poštou. Z údajov na doručení, ktorá je v spise založená na č.l. 70, je zrejmé, že išlo o zásielku určenú do vlastných rúk žalobkyne. Prvý neúspešný pokus o doručenie zásielky do vlastných rúk žalobkyne bol vykonaný 18. júla 2014 a žalobkyňa bola upovedomená o opakovanom doručení, ktoré sa uskutočnilo 21. júla 2014;

následne bola zásielka v ten istý deň (21. júla 2014) uložená na pošte. Vzhľadom na to, že v odbernej lehote nebola zásielka vyzdvihnutá, pošta ju vrátila súdu 12. augusta 2014. Sama žalobkyňa neskôr v podaní z 8. mája 2016, ktoré bolo 11. mája 2016 doručené súdu prvej inštancie, potvrdila, že sa v čase od 18. júla 2014 do 9. augusta 2014 zdržiavala na adrese svojho trvalého bydliska, lebo je zdravotne ťažko postihnutá a nemala dôvod zdržiavať sa inde. Predmetná zásielka sa preto v súlade s právnym poriadkom považovala za doručenie žalobkyňi dňom 12. augusta 2014. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania (§ 204 ods. 1 veta prvá O.s.p.) začala žalobkyňi plynúť 13. augusta 2014 a márne uplynula 27. augusta 2014. Pokiaľ žalobkyňa podala odvolanie až 20. septembra 2014, podala ho oneskorene.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že postupom súdov jej bola znemožnená realizácia jej patriacich procesných oprávnení. Odvolací súd odmietol jej odvolanie, i keď nebolo riadne preukázané doručenie uznesenia súdu prvej inštancie, ktoré napadla odvolaním. Keďže odvolacia lehota z tohto dôvodu ani nezačala plynúť, nemohol odvolací súd odmietnuť jej odvolanie ako oneskorene podané. Osobitne uviedla, že „žiadne doručovanie žalobkyňi poštovým ani súdnym doručovateľom v mesiaci júl 2014 sa na adrese jej bydliska napriek trvalému zdržiavaniu sa žalobkyne v tomto svojom bydlisku nerealizovalo. Problémy s doručovaním pošty žalobkyňi, ako je zrejmé z viacerých súdnych sporov prejednávaných na tunajšom súde, nemožno klásť za vinu žalobkyňi, a to s poukázaním na súdny spor so spoluvlastníkmi domu, ktorý predstavuje bydlisko žalobkyne, a s tým súvisiace odcudzovanie pošty i oznámení o uložení zásielok žalobkyňi zo strany spoluvlastníkov, ktorí sú protistranou žalobkyne v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetnému domu. Žalobkyňa vo veci podozrenia z prečinu krádeže podala aj trestné oznámenie. Nie je teda pravdou, že žalobkyňa sa polícii, resp. pracovníkom pošty zatajuje, na preberanie pošty si navyše zvolila ako splnomocnenkyňu svoju dcéru Mgr. R. L.. Ak teda žalobkyňa rozhodnutie súdu prvej inštancie prevzala až 5.9.2014, bolo odvolanie podané v zákonnej lehote“. Z týchto dôvodov žiadala zrušiť rozhodnutia odvolacieho aj prvoinštančného súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala za účinnosti CSP v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 CSP) je zrejmé, žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu zaujala už pred účinnosťou CSP záver, podľa ktorého o znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ale aj rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015).

11. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba obdobne za účinnosti CSP dospieť k záveru, že o procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP ide tiež v prípade procesného postupu odvolacieho súdu, ktorý odmietne odvolanie, i keď pre taký procesný postup neboli dané zákonné predpoklady. Dovolací súd preto skúmal, či procesný postup súdov nevykazuje znaky predmetnej vady zmätočnosti.

12. V danom prípade žalobkyňa spochybňuje správnosť postupu súdu pri doručovaní jej adresovanej zásielky za právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016. Či a aké právne účinky vyvolalo toto doručovanie, bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení O.s.p.

12.1. Podľa § 47 ods. 1 O.s.p. sa do vlastných rúk doručovali písomnosti, pri ktorých tak ustanovoval zákon a iné písomnosti, ak to nariadil súd. Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. platilo, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa mala doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiaval, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomil, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostal i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uložil doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomil. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihol, považoval sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

12.2. Predpokladom postupu podľa § 47 ods. 2 O.s.p. bolo, že adresát sa zdržoval v mieste doručenia, hoci aj prechodne. Bolo potrebné adresáta informovať o dni a hodine opätovného doručenia, ako aj o uložení doručovanej písomnosti na pošte alebo na orgáne obce. Nerešpektovanie ustanoveného postupu malo za následok neúčinnosť doručovania. Len riadne a zákonu zodpovedajúce doručenie rozhodnutia malo za následok uplatnenie fikcie v zmysle § 47 ods. 2 veta tretia O.s.p., t.j., že sa písomnosť považovala za doručенú a za deň jej doručenia sa považoval deň, keď bola zásielka vrátená súdu, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

13. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 doručienka vrátená súdu osvedčovala čas a spôsob doručenia. Za predpokladu, že obsahovala zákonom požadované náležitosti, potvrdzovala pravdivosť toho, čo je v nej osvedčené dovtedy, kým nie je preukázaný opak. V danom prípade doručienka založená v spise na č.l. 70 potvrdzuje, že sa poštou uskutočňovalo doručovanie uznesenia súdu prvej inštancie žalobkyňi. Z údajov vyznačených na doručienke vyplýva, že prvý (neúspešný) pokus pošty o doručenie zásielky sa uskutočnil 18. júla 2014, tento (rovnako neúspešný) pokus bol zopakovaný 21. júla 2014. Z doručienky ďalej vyplýva, že zásielka bola 21. júla 2014 uložená na pošte, v odbernej lehote nebola však prevzatá, poštou bola preto vrátená 11. augusta 2014; súdu prvej inštancie bola doručená 12. augusta 2014. Žalobkyňa v konaní ničím relevantným nepreukázala opak toho, čo vyplýva z doručienky. Treba dodať, že v praxi všeobecných súdov inak často spochybňovaný údaj o zdržovaní sa adresáta v mieste doručenia v čase doručovania nebol v danom prípade sporný, lebo žalobkyňa sama opakovane (ešte aj v dovolaní) potvrdila, že sa v čase doručovania zásielky zdržiavala v mieste doručovania. Obsah spisu v tomto smere teda nenásvedčuje tomu, že by predmetné doručovanie nezodpovedalo zákonu.

14. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní uvádza, že z jej poštovej schránky nachádzajúcej sa v mieste jej bydliska neznáme osoby odcudzujú jej určené zásielky, ide o námietku týkajúcu sa okolností, ktoré a/ z hľadiska časového nastávajú po uskutočnení úkonov pošty smerujúcich k doručeniu zásielky a b/ sú významné výlučne z hľadiska vzťahu žalobkyne a osôb, ktoré sa takého konania dopúšťajú, nie však z hľadiska splnenia predpokladov riadneho a účinného doručenia zásielky. Pokiaľ doručovanie prebehlo v

súlade so zákonom (obsah spisu nedáva dôvod pre opačný záver), je prípadné následné neoprávnené konanie (napríklad odcudzenie do schránky vhodného oznámenia pošty) tretej osoby z hľadiska právnych účinkov doručenia irelevantné.

15. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru o neopodstatnenosti argumentácie žalobkyne, podľa ktorej došlo v danom prípade k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

16. Najvyšší súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.